

*"W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem
-o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
aby więc poprzez wszystko, co ma co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również
umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich"*

Jan Paweł II, Przemówienie w UNESCO (02.06.1980).

PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 16 W ZESPOLE SZKOLNO – PRZEDSZKOLNYM NR 2 W TARNOWSKICH GÓRACH

Zatwierdzony na Radzie Pedagogicznej w dniu 17 września 2013 r. – Uchwała nr 7/2013

PODSTAWA PRAWNA

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.

Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r.

Deklaracja Praw Dziecka z 1959 r.

Konwencja o Prawach Dziecka Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 48, 53, 70) z dnia 7 kwietnia 1997 r.

Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004r., Nr 256, poz. 2572)

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (art.6)

Program Polityki Prorodzinnej Państwa z dnia 17 listopada 1998 r.

Rozporządzenie MEN z dnia 15lutego 1999 r. w sprawie ramowego statutu szkoły publicznej (§ 2.1, (§ 2.2)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dziennik Ustaw nr 4, poz. 17 z dnia 15 stycznia 2009 r.)

Statut Szkoły

WSTĘP

Program wychowawczy zakłada podmiotowe traktowanie ucznia, poszanowanie godności osobistej, stwarzanie sytuacji wyzwalającej aktywność dzieci i młodzieży. Szkoła Podstawowa Nr 16 funkcjonuje w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 2. Znajduje się w dzielnicy Tarnowskich Gór – Pniowcu, oddalonej o 9 km od centrum miasta Tarnowskie Góry. Dzielnica ta otoczona jest lasem, dominuje w niej zieleń i spokój. Budynek Szkoły jest swoistym centrum edukacji i kultury, ponieważ mieści w sobie oprócz Szkoły Przedszkole Nr 23, Filię Biblioteki Miejskiej a także siedzibę Rady Dzielnicy. Takie usytuowanie Szkoły powoduje zwiększenie bezpieczeństwa uczęszczających do niej dzieci. Mankamentem jest natomiast oddalenie od instytucji kulturalnych. Uczestniczenie dzieci we wszelkiego rodzaju imprezach kulturalnych wiąże się z dojazdem, a przez to z kosztami.

Szkoła ta jest szkołą jednooddziałową, uczącą na sześciu poziomach wiekowych. Szkoła posiada pięć sal lekcyjnych, zastępczą salę gimnastyczną, bibliotekę szkolną, boisko wielofunkcyjne oraz pracownię internetową.

W celu tworzenia optymalnego środowiska wychowawczego szkoła nawiązuje współpracę z innymi placówkami i instytucjami społecznymi. Środowisko pomocne jest w kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych i przygotowaniu wychowanków do właściwych wyborów życiowych. Szkoła współpracuje z następującymi instytucjami i organizacjami społecznymi:

1. Władze lokalne i organ prowadzący szkołę
 - a. Zapraszanie przedstawicieli władz na uroczystości szkolne
2. Kościół

- a. Zapraszanie proboszcza na uroczystości szkolne
3. Komenda Miejska Policji
 - a. Udział uczniów w zajęciach prowadzonych przez policję na temat bezpieczeństwa ruchu drogowego, przeciwdziałania agresji i przestępczości,
 - b. Udział uczniów w konkursach na temat bezpieczeństwa ruchu drogowego,
 - c. Zapobiegania przestępczości.
4. Sąd Rodzinny
 - a. Współpraca z kuratorem
 - b. Organizowanie opieki prawnej nad dzieckiem zagrożonym wychowawczo
5. Straż Pożarna
 - a. Udział uczniów w zajęciach prowadzonych przez strażaków na temat niebezpieczeństw
6. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
 - a. Pomoc uczniom przejawiającym trudności w nauce i zachowaniu
 - b. Współpraca z pedagogiem szkolnym
7. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
8. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
9. Związek Harcerstwa Polskiego
10. Organizacje związane z ochroną środowiska przyrodniczego LOP, WOŚiGW Urzędu Miasta
11. Fundacja Miasteczko Śląskie
12. Aktywny udział w warsztatach profilaktycznych i programach promujących zdrowy styl życia.

Wzór osobowy absolwenta Szkoły Podstawowej Nr 16 w Tarnowskich Górach po ukończeniu szóstej klasy

Absolwent:

- jest odpowiedzialny, obowiązkowy, zaradny, solidny, otwarty
- zna swoje prawa, potrafi je egzekwować,
- rozumie sens pełnionych obowiązków,
- zna sposoby zaspokajania swych zainteresowań,
- ma własne pomysły na rozwiązywanie napotkanych problemów,
- umie bronić swojego zdania, nie ulegając łatwo wpływom innych,
- jest uczciwy, prawy i prawdomówny,

- stara się zasłużyć na zaufanie innych,
- umie przyznać się do błędu i ponieść konsekwencje swojego zachowania,
- jest kulturalny, taktowny, szanujący innych,
- dobrze zna prawidłowe normy zachowania i stara się je stosować w środowisku szkolnym i domowym,
- zna i stosuje nabytą w szkole kulturę, słowa, zachowania i stroju,
- krytyczny wobec siebie i innych,
- potrafi oceniać i wartościować zachowania własne i innych,
- wybiera odpowiednie dla siebie informacje ze środków masowego przekazu, umie je analizować,
- odróżnia fikcję od świata realnego w przekazach medialnych,

Cele ogólne:

1. Realizacja priorytetów szkoły:

- zaspokajanie naturalnej ciekawości świata, odkrywanie i rozwijanie zainteresowań ucznia, przygotowanie do dalszej edukacji,
- wspomaganie rozwoju ucznia oraz kształtowanie postaw sprzyjających dalszemu rozwojowi,
- kształtowanie umiejętności uczenia się, wyszukiwania i korzystania z informacji,
- rozwijanie umiejętności posługiwania się językiem ojczystym i językiem obcym, zarówno w mowie jak i w piśmie,
- kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie,
- wdrażanie do przestrzegania ogólnie przyjętych norm moralnych i społecznych.

2. Realizacja głównych celów wychowawczych:

- zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju dziecka w bezpiecznym i przyjaznym środowisku,
- zapewnienie pomocy psychologiczno- pedagogicznej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci mających trudności w nauce i zachowaniu,
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zdolności twórczych oraz samodzielnego myślenia i sprawnego działania,
- zapewnienie efektywnej współpracy z domem i integracji ze środowiskiem lokalnym.

3. Realizacja wartości wychowawczych:

- kształtowanie postaw takich jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność i wytrwałość,
- wyrabianie u uczniów nawyków prozdrowotnych,
- kształtowanie postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu,
- kształtowanie szacunku dla języka ojczystego,

- kształtowanie więzi z krajem ojczystym i regionem,
- kształtowanie postaw sprzyjających ochronie środowiska,
- kształtowanie postaw sprzyjających bezpieczeństwu,
- budowanie więzi uczuciowych: przyjaźni, szacunku, tolerancji oraz prawidłowego komunikowania się,
- wpajanie tolerancji wobec różnych poglądów, kultur, postaw, przekonań,
- uzmysławianie niezbędności udzielania pomocy potrzebującym,
- otwarcie na wartości kultur i świata.

Cele operacyjne:

Uczeń

- potrafi rozwijać swoje zainteresowania,
- potrafi się uczyć i wie gdzie szukać informacji
- zna swoje miejsce w grupie rówieśniczej i działa w niej,
- przejawia postawy patriotyczne i obywatelskie,
- zna normy dobrego wychowania i według nich postępuje,
- umie zachować się w sytuacjach trudnych,
- wie, jak komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi,
- zna swoje mocne i słabe strony,
- potrafi planować działania i przewidzieć jego efekt,
- jest tolerancyjny,
- rozumie potrzebę ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za siebie i swoje środowisko
- umie zachować się w ruchu drogowym.

Powinności wychowawców klasowych:

- diagnozowanie i programowanie pracy wychowawczej,
- wspieranie uczniów w poszukiwaniu dalszej drogi ich rozwoju,
- koordynowanie działań nauczycieli pracujących z zespołem klasowym,
- integrowanie zespołu klasowego,
- inspirowanie i wzmacnianie współpracy z rodzicami,

- wspieranie rodziców w procesie wychowania,
- wdrażanie uczniów do samodzielności i odpowiedzialności,
- przygotowanie do aktywnego udziału w życiu społecznym,
- umożliwienie uczniom poznawania dziedzictwa kultury narodowej,
- pomoc w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji,
- wspieranie w rozwiązywaniu problemów klasowych i osobistych uczniów,
- zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa,
- uczenie poszanowania godności, tolerancji oraz szacunku dla siebie i innych,
- wprowadzenie uczniów w życie społeczne, w świat kultury i wartości moralnych.

Harmonogram działań doraźnych i okolicznościowych, tworzenie i kultywowanie zwyczajów i obyczajów szkolnych:

- przeprowadzenie wyborów do samorządu szkolnego,
- przygotowanie uroczystości szkolnych i środowiskowych,
- organizowanie imprez szkolnych,
- udział w akcjach charytatywnych i środowiskowych na terenie szkoły i w środowisku lokalnym,
- organizowanie konkursów międzyszkolnych, szkolnych i klasowych,
- przeprowadzenie imprez sportowych o charakterze szkolnym i międzyszkolnym,
- rozwijanie współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami:

- informowanie rodziców oraz zasięganie ich opinii o zadaniach wynikających z programu wychowawczego szkoły, aktach prawnych w niej obowiązujących, zapoznawanie z wynikami w nauce i zachowaniu i sprawach bieżących, związanych z życiem szkoły,
- rozpoznawanie oczekiwań rodziców poprzez przeprowadzanie ankiet,
- włączanie rodziców do pomocy w tworzeniu i realizacji programów wychowawczych klas oraz zaangażowanie ich w życie szkoły,
- udział rodziców w realizacji programów wychowawczych klas,
- pomoc rodzicom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
- pedagogizacja rodziców.

Cele wychowawcze Szkolnego Samorządu Uczniowskiego:

- rozwijanie samodzielności i samorządności uczniów poprzez wyrabianie poczucia odpowiedzialności za podjęte zadania,
- dbanie o dobre imię i honor szkoły, kultywowanie i wzbogacanie jej tradycji,
- podejmowanie indywidualnych i grupowych działań na rzecz innych,

- tworzenie silnej więzi między wszystkimi uczniami,
- pobudzanie społeczności do jak najlepszego spełniania obowiązków szkolnych,
- współudział w rozwijaniu zainteresowań naukowych, kulturalnych, turystyczno- krajoznawczych,
- organizowanie pomocy koleżeńskiej uczniom napotykającym trudności w szkole, środowisku rówieśniczym i rodzinnym.

Działania zespołów wychowawczych:

- wzajemne wspieranie się wychowawców,
- rozwijanie własnych umiejętności wychowawczych nauczycieli,
- integrowanie działań wychowawczych,
- dzielenie się wiedzą i doświadczeniem,
- korygowanie wewnętrznych błędów wychowawczych,
- wspieranie działań rodziców w zakresie wychowania dziecka,
- współdziałanie z instytucjami wspierającymi pracę szkoły,
- diagnozowanie problemów wychowawczych.

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

Czyli jak pracować z uczniem, żeby czuł się dobrze i bezpiecznie w szkole i był akceptowany w grupie.

Cele operacyjne	Efekty oddziaływań wychowawczych	Zadania	Odpowiedzialny	Ewaluacja
1. Poznajemy siebie, własne uzdolnienia oraz rozwijamy własne zainteresowania.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wagę celów, potrafi je określić, dąży do ich osiągnięcia, – zna normy zachowań w placówkach kulturalnych, – analizuje i modyfikuje swoje działanie w zależności od potrzeb, – obserwuje swoje zachowanie w różnych sytuacjach, 	<ul style="list-style-type: none"> – uczymy się pracować z podręcznikiem, – bierzemy udział w imprezach kulturalnych: wyjścia do kina, opery, muzeum, – korzystamy z biblioteki szkolnej i publicznej, – korzystamy z komputerów szkolnych, – spotykamy się z ciekawymi ludźmi w ramach lekcji i imprez 	Wychowawca Dyrektor Bibliotekarz Rodzice	Obserwacja dokonań uczniów. Analiza prac uczniów. Udział uczniów w konkursach Kwestionariusze samooceny ucznia. Test, np. <i>zdań niedokończonych</i> .

	<ul style="list-style-type: none"> – ma świadomość swoich zalet i wad, potrafi i chce się pozytywnie zaprezentować. 	<p>szkolnych i klasowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – prezentujemy swoje hobby w czasie imprez szkolnych i klasowych, – zapoznajemy się z możliwościami rozszerzania swoich zainteresowań, – sporządzamy mapę mentalną JA z uwzględnieniem swoich mocnych stron charakteru, – uczymy się dostrzegać swoje potrzeby i możliwości, – sprawdzamy swoje uzdolnienia biorąc udział w konkursach przedmiotowych, artystycznych na terenie szkoły, miasta, regionu. – poznajemy prawa i obowiązki ucznia wynikające z Karty Praw Dziecka. 		
2. Uczymy się szukać informacji.	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi korzystać z różnego rodzaju źródeł informacji, – rozumie znaczenie szybkiej informacji we współczesnym świecie, – potrafi posługiwać się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> – uczymy się korzystać ze zbiorów biblioteki szkolnej, – korzystamy z punktów informacyjnych, informacji turystycznej podczas wycieczek szkolnych, – poznajemy zasady korzystania z Internetu, – planujemy wycieczki szkolne, – korzystamy z programów 	<p>Wychowawca Dyrektor Bibliotekarz Nauczyciel informatyki Rodzice</p>	<p>Obserwacja. Rozmowy z uczniami. Obserwacja własnych dokonań. Podsumowanie wycieczek. Prezentacja.</p>

		<p>edukacyjnych’</p> <ul style="list-style-type: none"> – korzystamy z czasopism. 		
<p>3. Poznajemy zasady kontaktowania się z ludźmi i wypowiadania się.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – nawykowo stosuje zwroty grzecznościowe, – potrafi opanowywać swoje emocje, – potrafi bezpośrednio i otwarcie wyrazić swoje prośby, sądy i oczekiwania, – potrafi jasno i konstruktywnie formułować swoje wypowiedzi, – szanuje dorosłych, młodszych, rówieśników i osoby niepełnosprawne, okazuje im to w słowach i działaniu. 	<ul style="list-style-type: none"> – uczymy się wyrażać swoje zdanie: symulacje sytuacji domowych, szkolnych, pomagające odegrać role asertywnych uczniów, ćwiczenia umiejętności wyrażania i obrony swoich praw, – poznajemy istotę procesu komunikacji i przyczyn zakłóceń: zabawy typu „Głuchy telefon” – analiza przyczyn błędów w odbiorze komunikatu i sposobów ich uniknięcia, – uczymy się słuchać innych, – określamy cechy jasnego wypowiadania się – intonacja głosu, szybkość mówienia, język wypowiedzi, – unikamy wulgaryzmów. 	<p>Wychowawca Nauczyciele</p>	<p>Rozmowy z uczniami. Obserwacja (wychowawca, rodzice). Testy i sprawdziany rozumienia testów mówionych.</p>
<p>4. Obserwujemy swoje zachowania w różnych sytuacjach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna i rozumie pojęcia: norma, prawo, obowiązek, godność, – rozróżnia dobro i zło w sytuacjach codziennych, – współtworzy i respektuje normy grupowe, – wie do kogo może zwrócić się o pomoc w trudnych sytuacjach, 	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo oceniamy sytuacje – gry dramatyczne umożliwiające rozróżnianie dobra i zła w życiu codziennym, pokazujące formy zachowań i uczucia charakterystyczne dla każdego dziecka, – analiza sytuacji konfliktowych zaistniałych na terenie klasy lub szkoły, 	<p>Wychowawca Nauczyciele Samorząd szkolny</p>	<p>Obserwacja zachowań uczniów</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – zna normy zachowań w instytucjach użyteczności publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawiamy instytucje pomagające dzieciom: Poradnia Pedagogiczna, opieka medyczna, policja, rzecznik praw ucznia, itp., – wiemy jak się zachować będąc w: środkach komunikacji publicznej, instytucjach użyteczności publicznej – wycieczki tematyczne np. na pocztę, do ośrodka zdrowia, zakładów pracy. 		
5. Uczymy się aktywnego wypoczynku.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie potrzebę aktywnego wypoczynku, – współtworzy i respektuje normy grupowe, – potrafi zaplanować swój wolny czas. 	<ul style="list-style-type: none"> – planujemy i organizujemy swój czas wolny, – układamy plan dnia, – współorganizujemy i uczestniczymy w imprezach sportowych, – kontaktujemy się z rówieśnikami podczas zabaw ruchowych, – popieramy aktywny styl życia, – bierzemy udział w zajęciach na basenie. 	Wychowawca Dyrektor Nauczyciel w-fu	Analiza wyników sportowych. Podsumowanie imprez.
6. Tworzymy i uczestniczymy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, regionu i państwa.	<ul style="list-style-type: none"> – zna symbole narodowe, regionalne i wie jak się wobec nich zachować, – ma poczucie przynależności do klasy, szkoły, miasta, regionu i państwa, 	<ul style="list-style-type: none"> – bierzemy udział w ważnych uroczystościach: <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoczęcie roku szkolnego • Dożynki • Gwarki • Pasowanie na ucznia 	Wychowawca Dyrektor Nauczyciel muzyki Nauczyciel – opiekun imprezy	Obserwacja własnych dokonań. Podsumowanie imprez, ankiety dla uczniów, rodziców. Sondaż dla nauczycieli,

	<p>– doświadcza współodpowiedzialności za działanie grupy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Święto Niepodległości • Andrzejk • Mikołajki • Wigilia szkolna • Dzień Babci i Dziadka • Bal przebierańców • Dzień Ziemi • Święto Konstytucji 3 Maja • Dzień Matki • Szukanie kwiatu paproci • Zakończenie roku szkolnego • Inne uroczystości państwowe i szkolne <p>– Kultywujemy tradycje regionu śląskiego: organizujemy Dzień śląski, bierzemy udział w konkursach gwary śląskiej,</p> <p>– Spotykamy się z rodowitymi mieszkańcami regionu.</p>		uczniów, rodziców
7. Uczestniczymy w propagowaniu ochrony środowiska.	<p>– jest współodpowiedzialny za stan środowiska przyrodniczego,</p> <p>– rozumie potrzebę dbałości o ochronę przyrody,</p> <p>– zna zasady segregacji odpadów.</p>	<p>– bierzemy udział w akcji Sprzątanie Ziemi,</p> <p>– organizujemy Dzień Matki Ziemi,</p> <p>– bierzemy udział w warsztatach ekologicznych,</p> <p>– udział w konkursach</p> <p>– udział w ogólnopolskim programie „Święto Drzewa”</p> <p>– pisze „Listy dla Ziemi”</p>	Wychowawca Nauczyciel przyrody	Obserwacja Podsumowanie
8. Uczymy się dbania o	-zna zasady higieny i je	– wskazujemy sposoby dbania	Dyrektor	Obserwacja

swoje zdrowie	stosuje -ma świadomość działań profilaktycznych -nie lekceważy swojego zdrowia	o zdrowie – wykonanie badań na poziom ołowiu – organizacja wyjazdu dzieci na „Zieloną Szkołę”	Wychowawcy	zachowań uczniów podczas wyjazdu opanowanie traumy związanej z rozstaniem z rodzicami
9. Uczymy się zasad bezpieczeństwa.	– rozumie zasady ruchu drogowego i potrzebę ich przestrzegania, – zna zasady i wymogi uprawniające do otrzymania karty rowerowej, – zna zasady bezpieczeństwa w szkole.	– bierzemy udział w spotkaniu z pracownikiem ruchu drogowego, – poznajemy zasady poruszania się po drogach oraz znaki drogowe, – wykonujemy znaki drogowe oraz improwizujemy różne sytuacje drogowe, – uczestniczymy w przedstawieniach, oglądamy filmy o ruchu drogowym, – uświadamiamy sobie przyczyny wypadków drogowych, – przygotowujemy się do egzaminu na kartę rowerową.	Wychowawca Nauczyciel techniki	Obserwacje dokonań uczniów. Rozmowy z uczniami. Testy sprawdzające stopień opanowania wiedzy i umiejętności.